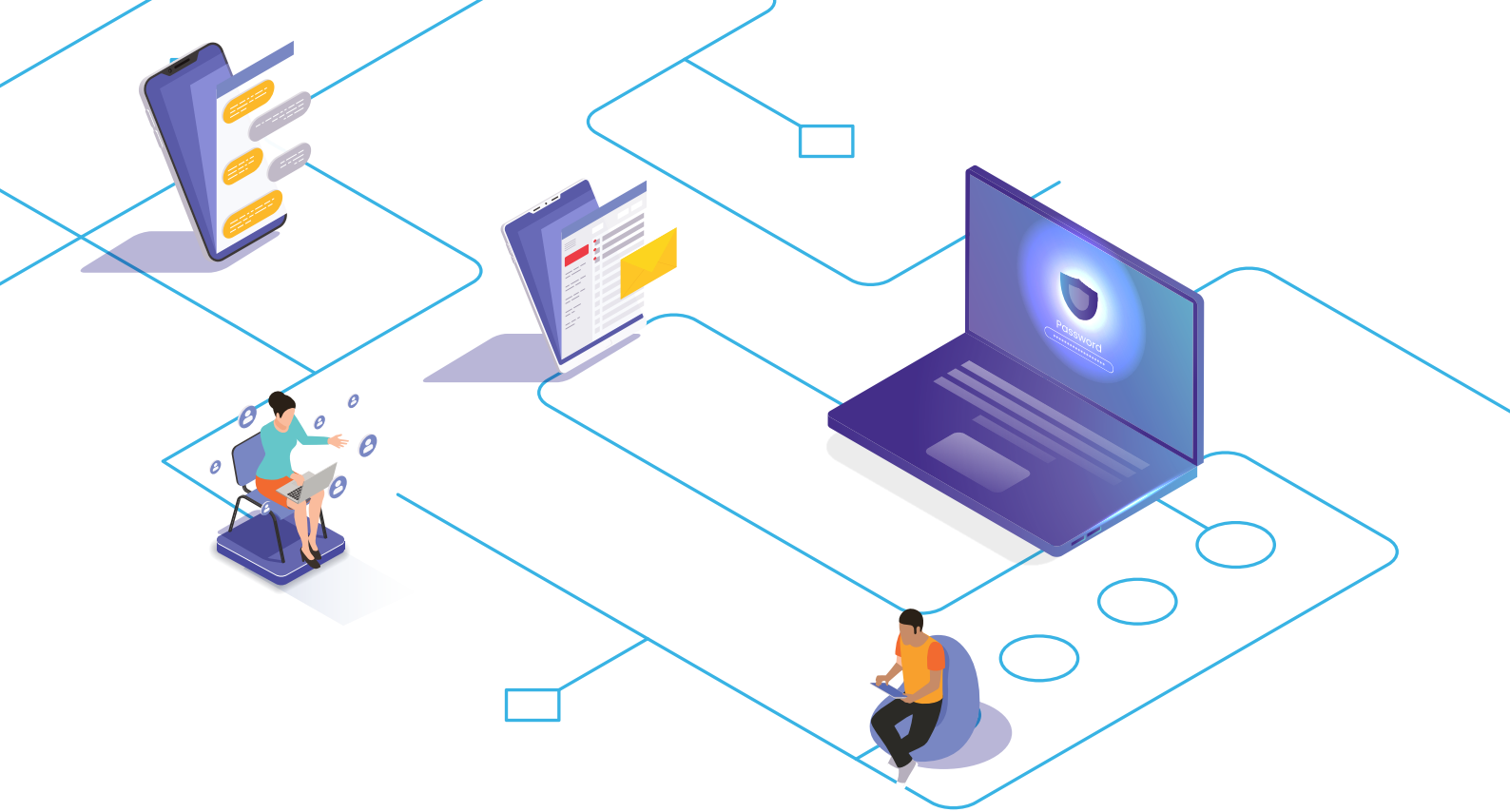

OCHRONA CYFROWYCH PRAW OSÓB FIZYCZNYCH

Streszczenie

WPROWADZENIE

W 2023 r. EROD kontynuowała przedstawianie ważnych wspólnych interpretacji przepisów o ochronie danych i kluczowych zasad prawnych, które kształtują cyfrowy krajobraz. Podjęła również szereg inicjatyw służących zacieśnieniu współpracy w zakresie egzekwowania przepisów, przyjęła ważne opinie w sprawie projektów aktów prawnych i wydała przewodnik dla małych przedsiębiorstw. W maju 2023 r. Anu Talus została wybrana na stanowisko przewodniczącej EROD na pięcioletnią kadencję, zastępując Andreę Jelinek, przewodniczącą w latach 2018–2023.

Europejska Rada Ochrony Danych (EROD) jest niezależnym organem europejskim, ustanowionym na mocy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO). Celem Rady jest zapewnienie spójnego stosowania przepisów o ochronie danych w całym Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG).

W skład EROD wchodzi szefowie organów ochrony danych UE i Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD). Do EROD należą również organy ochrony danych państw EOG (Islandia, Liechtenstein i Norwegia), ale nie mają one prawa głosu. Komisja Europejska oraz – w odniesieniu do kwestii związanych z RODO – Urząd Nadzoru Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu mają prawo uczestniczyć w działaniach i posiedzeniach EROD. Siedziba EROD znajduje się w Brukseli.

EROD posiada sekretariat, którego obsługą zajmuje się EIOD. Warunki współpracy między EROD i EIOD określa protokół ustaleń.

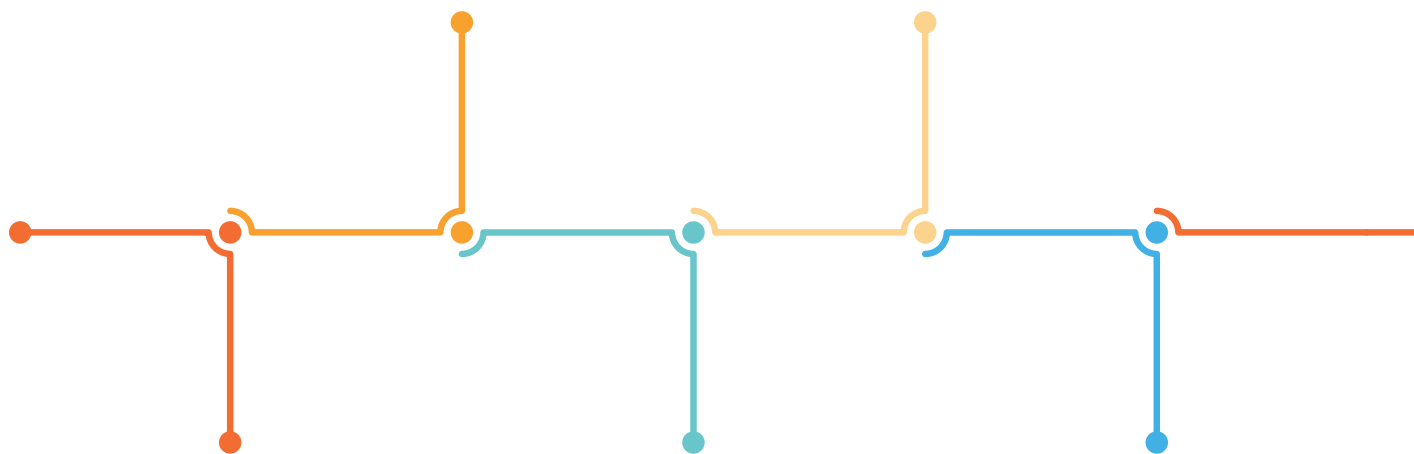
NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 2023

15 MARCA

Rozpoczęcie skoordynowanego działania w zakresie egzekwowania prawa w 2023 r., koncentrującego się na wyznaczaniu i pozycji inspektorów ochrony danych

22 MAJA

Kara pieniężna w wysokości 1,2 mld EUR nałożona na Meta Ireland Limited przez irlandzki organ ochrony danych w następstwie wiążącej decyzji EROD 1/2023

28 LUTEGO

Opinia 5/2023 w sprawie projektu decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony w ramach ochrony danych UE-USA

27 KWIETNIA

Wydanie przewodnika o ochronie danych EROD dla małych przedsiębiorstw

25 MAJA

Wybór Anu Talus na nową przewodniczącą i Irene Loizidou na nową wiceprzewodniczącą

15 WRZEŚNIA

Kara pieniężna w wysokości 345 mln EUR nałożona na TikTok Technology Limited przez irlandzki organ ochrony danych w następstwie wiążącej decyzji EROD 2/2023

27 PAŹDZIERNIKA

Wiążąca decyzja 01/2023 wydana w trybie pilnym, nakazująca irlandzkiemu organowi ochrony danych podjęcie, w ciągu dwóch tygodni, środków o charakterze ostatecznym w odniesieniu do Meta Ireland Limited

19 WRZEŚNIA

Wspólna opinia EROD i EIOD w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego dodatkowe przepisy proceduralne dotyczące egzekwowania RODO

12-13 GRUDNIA

Wkład do sprawozdania Komisji Europejskiej dotyczącego stosowania RODO na podstawie art. 97

1. SEKRETARIAT EROD

Sekretariat EROD wspiera Radę w opracowywaniu wiążących decyzji i w obronie EROD przed TSUE. Bierze również udział w przygotowaniu innych dokumentów EROD, takich jak wytyczne i porady prawne dotyczące nowych wniosków ustawodawczych. Rozpowszechnia te dokumenty wśród społeczeństwa, obsługuje kontakty EROD z mediami i wspiera przewodniczącą w reprezentowaniu Rady.

Ważnym działaniem uświadamiającym, któremu w 2023 r. przewodniczył sekretariat EROD, była publikacja [przewodnika o ochronie danych dla małych przedsiębiorstw](#). Przewodnik ten jest kluczową inicjatywą w strategii EROD na lata 2021–2023. Jego celem jest zapewnienie MŚP praktycznych, przystępnie i zrozumiale sformułowanych informacji o przestrzeganiu RODO. Przewodnik pomaga zwiększyć świadomość na temat RODO wśród MŚP i ma ułatwić im przestrzeganie przepisów rozporządzenia za pomocą filmów wideo, diagramów i praktycznych wskazówek.

Sekretariat EROD opracowuje i obsługuje narzędzia informatyczne EROD, z których korzysta około 1500 pracowników organów nadzorczych EOG. W 2023 r. zorganizował ponad 360 posiedzeń EROD, podczas których członkowie przygotowywali dokumenty EROD mające na celu spójne stosowanie przepisów o ochronie danych w Europie.

Obecnie sekretariat EROD służy również jako sekretariat [Komitetu Skoordynowanego Nadzoru](#), który zapewnia skoordynowany nadzór nad wielkoskalowymi systemami informatycznymi oraz organami i agencjami UE. W 2023 r. jego działalność objęła nadzór nad [systemem informacyjnym Schengen](#), obok [Europolu](#), [Prokuratury Europejskiej](#), [Eurojustu](#) i systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI), które już były objęte zakresem działań EROD.

W miarę znacznego zwiększenia się liczby i złożoności zadań EROD zmieniła się również rola sekretariatu EROD. W następstwie zmian wprowadzonych na początku 2023 r. sekretariat EROD składa się obecnie z pięciu sektorów. Ta poprawa strukturalna była konieczna, aby sprostać rosnącemu obciążeniu pracą EROD.

2. EUROPEJSKA RADA OCHRONY DANYCH - DZIAŁANIA W 2023 R.

Celem EROD jest zapewnienie spójnego stosowania i egzekwowania przepisów o ochronie danych w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG).

W tym celu EROD przyjmuje wiążące decyzje mające rozstrzygać spory dotyczące egzekwowania RODO, wydaje wytyczne wyjaśniające unijne przepisy o ochronie danych i promujące ich przestrzeganie oraz przyjmuje opinie, które mają zapewniać spójność działań organów ochrony danych lub doradzać Komisji Europejskiej we wszelkich kwestiach związanych z ochroną danych osobowych.

W 2023 r. EROD przyjęła dwie wiążące decyzje i jedną wiążącą decyzję wydaną w trybie pilnym.

Ponadto EROD wydała dwa nowe zestawy wytycznych – dotyczące [art. 37 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych](#) oraz zakresu [technicznego art. 5 ust. 3 dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej](#).

EROD przyjęła 37 opinii w ramach mechanizmu spójności (art. 64 RODO), przy czym sekretariat EROD kierował opracowaniem 10 opinii i przyczynił się do opracowania kolejnych 14 opinii. Dotyczyły one głównie decyzji w sprawie wiążących reguł korporacyjnych oraz projektu wymogów akredytacji podmiotu monitorującego kodeks postępowania lub podmiotu certyfikującego.

EROD przyjęła również dwie opinie ustawodawcze wspólnie z EIOD.

Sprawozdanie roczne za 2023 r. zawiera pełny wykaz wszystkich wytycznych, dokumentów dotyczących spójności i dokumentów ustawodawczych, a niektóre z nich omówiono bardziej szczegółowo.

2.1. WIĄŻĄCE DECYZJE

Wiążąca decyzja 1/2023 w sprawie sporu wniesionego przez irlandzki organ nadzorczy dotyczącego przekazywania danych przez Meta Platforms Ireland Limited na potrzeby należącego do niej serwisu Facebook (art. 65 RODO)

W kwietniu 2023 r. w [wiążącej decyzji 1/2023](#) EROD rozstrzygnęła spór dotyczący przekazywania danych przez Meta Platforms Ireland Limited (Meta IE).

W następstwie tej wiążącej decyzji irlandzki organ ochrony danych nałożył na Meta IE karę pieniężną w wysokości 1,2 mld EUR. Karę tę nałożono za przekazywanie przez Meta danych osobowych do Stanów Zjednoczonych na podstawie standardowych klauzul umownych od 16 lipca 2020 r. Ponadto nakazano Meta IE doprowadzenie przekazywania danych do zgodności z RODO.

Wiążąca decyzja 2/2023 w sprawie sporu wniesionego przez irlandzki organ nadzorczy dotyczącego TikTok Technology Limited (art. 65 RODO)

W sierpniu 2023 r. EROD rozstrzygnęła spór dotyczący projektu decyzji irlandzkiego organu ochrony danych w sprawie przetwarzania danych osobowych użytkowników w wieku od 13 do 17 lat przez TikTok Technology Limited (TikTok IE). EROD w swojej [wiążącej decyzji 2/2023](#) przeanalizowała praktyki projektowe stosowane przez przedsiębiorstwo TikTok

w kontekście dwóch powiadomień wyświetlanych dzieciom w wieku 13–17 lat: okna pojawiającego się przy rejestracji i okna pojawiającego się przy publikowaniu nagrań wideo. W wyniku analizy stwierdzono, że w przypadku obu tych okien opcje nie były przedstawiane użytkownikowi w sposób obiektywny i neutralny.

W następstwie wiążącej decyzji EROD irlandzki organ ochrony danych wydał ostateczną decyzję, w której stwierdził w szczególności naruszenie przez TikTok IE określonej w RODO zasady rzetelności przy przetwarzaniu danych osobowych dotyczących dzieci w wieku od 13 do 17 lat oraz udzielił upomnienia, wydał nakaz przestrzegania przepisów i nałożył karę pieniężną w wysokości 345 mln EUR.

Wiążąca decyzja 01/2023 wydana w trybie pilnym, o którą zwrócił się norweski organ nadzorczy w sprawie zarządzenia ostatecznych środków w odniesieniu do Meta Platforms Ireland Ltd (art. 66 ust. 2 RODO)

W następstwie [wiążącej decyzji EROD 01/2023 wydanej w trybie pilnym](#) z 27 października 2023 r. irlandzki organ ochrony danych nałożył na Meta IE zakaz przetwarzania danych osobowych do celów reklamy behawioralnej na podstawie umowy i prawnie uzasadnionego interesu. Europejska Rada Ochrony Danych wydała wiążącą decyzję w trybie pilnym w następstwie wniosku norweskiego organu ochrony danych o zarządzenie ostatecznych środków, które obowiązywałyby w całym EOG.

2.2. OGÓLNE WYTYCZNE

W 2023 r. EROD przyjęła dwa nowe zestawy wytycznych, a także dziewięć zestawów wytycznych wynikających z konsultacji publicznych. W sprawozdaniu rocznym za 2023 r. omówiono bardziej szczegółowo dwa godne uwagi zestawy wytycznych.

14 lutego 2023 r., po konsultacjach publicznych, EROD przyjęła wytyczne 03/2022 w sprawie zwodniczych wzorców projektowych w interfejsach platform mediów społecznościowych. Ich celem jest przedstawienie praktycznych zaleceń i wytycznych dla dostawców mediów społecznościowych jako ich administratorów, a także dla projektantów i użytkowników platform mediów społecznościowych na temat sposobu oceny i unikania zwodniczych interfejsów na takich platformach. Istnienie takich interfejsów często skłania użytkowników do podejmowania niezamierzonych, niedobrowolnych lub potencjalnie szkodliwych decyzji dotyczących przetwarzania ich danych osobowych. Wytyczne przedstawiają niewyczerpujący wykaz zwodniczych interfejsów podczas cyklu życia konta w mediach społecznościowych (tj. od momentu rejestracji do zamknięcia konta), a także zawierają opis najlepszych praktyk pod koniec każdego przypadku użycia.

Za pomocą wytycznych 05/22 w sprawie wykorzystania technologii rozpoznawania twarzy (FRT) w dziedzinie ścigania przestępstw EROD przyczynia się do trwającej integracji FRT w dziedzinie ścigania przestępstw objętej dyrektywą o ochronie danych w sprawach karnych i transponującymi ją przepisami krajowymi. Wytyczne dostarczają istotnych informacji ustawodawcom na szczeblu unijnym i krajowym, a także organom ścigania podczas wdrażania i stosowania systemów FRT. Zakres wytycznych jest ograniczony do FRT. Inne formy przetwarzania przez organy ścigania danych osobowych opierających się na danych biometrycznych, zwłaszcza przetwarzanie zdalne, mogą jednak wiązać się z podobnym lub dodatkowym ryzykiem dla osób fizycznych, grup i społeczeństwa.

2.3. KONSULTACJE W SPRAWIE PROJEKTÓW PRAWODAWSTWA

W kontekście konsultacji w sprawie projektów prawodawstwa, o które wystąpiła Komisja Europejska, EROD przyjmuje opinie w kwestiach związanych z ochroną danych w UE. Opinie w sprawie projektów prawodawstwa są przyjmowane wyłącznie przez EROD lub wspólnie z EIOD. Sprawozdanie roczne zawiera pełny wykaz przyjętych opinii w tym zakresie.

Godnym uwagi wynikiem starań EROD w 2023 r., które omówiono bardziej szczegółowo w sprawozdaniu, jest [wspólna opinia 01/2023 z EIOD w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego dodatkowe przepisy proceduralne dotyczące egzekwowania rozporządzenia \(UE\) 2016/679](#). Ta inicjatywa ustawodawcza opiera się na tzw. liście życzeń EROD z 2022 r.

3. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI

EROD przeprowadziła szóstą coroczną ankietę, aby dokonać przeglądu swoich działań na podstawie art. 71 ust. 2 RODO. Ankieta skupiała się na działaniach i wynikach pracy EROD w ciągu roku, w szczególności na jej wytycznych, wspólnych opiniach i pracach konsultacyjnych. Przeprowadzono ją w celu określenia przydatności jej wytycznych dotyczących interpretacji przepisów RODO oraz identyfikacji obszarów, w których organizacje i osoby fizyczne mogłyby otrzymać większe wsparcie w korzystaniu z unijnych ram ochrony danych. Wśród kluczowych zainteresowanych podmiotów objętych badaniem znaleźli się pracownicy naukowcy w dziedzinie praw do ochrony danych i prywatności, przedsiębiorcy i członkowie organizacji pozarządowych.

Ogólnie rzecz biorąc, ankietowane zainteresowane podmioty wyraziły pozytywne opinie na temat wytycznych EROD i zauważyły, że mają one wysoką wartość praktyczną, gdyż kompleksowo przedstawiają kontekst skomplikowanych uregulowań. Zainteresowane podmioty stale korzystają z wielu różnych wytycznych ze względu na dobrze zilustrowane przykłady, które są zrozumiałe nawet dla podmiotów niespecjalizujących się w ochronie danych. Aby jeszcze udoskonalić wytyczne, przekazano konstruktywne informacje zwrotne sugerujące wprowadzenie wizualizacji, np. filmów wideo, w celu lepszego wyjaśnienia sekcji wytycznych o technicznym charakterze.

4. WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE EGZEKOWANIA PRAWA I EGZEKOWANIE PRZEPISÓW PRZEZ ORGANY OCHRONY DANYCH

Krajowe organy ochrony danych są niezależnymi organami publicznymi, które gwarantują spójne stosowanie przepisów o ochronie danych. Odgrywają kluczową rolę w ochronie prawa osób fizycznych do ochrony danych poprzez współpracę i wykonywanie uprawnień naprawczych. EROD podejmuje szereg inicjatyw służących promowaniu współpracy organów ochrony danych w zakresie egzekwowania prawa.

4.1. DZIAŁANIA EROD NA RZECZ EGZEKOWANIA PRZEPISÓW

Jako przedmiot skoordynowanego działania w zakresie egzekwowania prawa w 2023 r. EROD wybrała „wyznaczenie i pozycję inspektorów ochrony danych”. W 2023 r. 25 organów ochrony danych w całym EOG prowadziło skoordynowane dochodzenia i kontaktowało się z różnymi

organizacjami, a także z poszczególnymi inspektorami ochrony danych, otrzymując ponad 17 000 odpowiedzi. Organy ochrony danych podsumowały swoje ustalenia w sprawozdaniach krajowych, które następnie łącznie posłużyły do sporządzenia sprawozdania EROD. Wymieniono w nim przeszkody, z którymi borykają się obecnie inspektorzy ochrony danych, oraz szereg zaleceń mających wzmocnić ich rolę. W sprawozdaniu zachęca się organy ochrony danych do częstszego prowadzenia działań uświadamiających, a ich organizacje powinny zapewniać inspektorom ochrony danych odpowiednie możliwości.

Dodatkowo Grupa ekspertów wspierających EROD („Support Pool of Experts”) pomaga organom ochrony danych zwiększyć ich wydajność w zakresie nadzorowania i egzekwowania ochrony danych osobowych. Grupa ekspertów wspierających EROD zapewnia organom ochrony danych wsparcie w postaci wiedzy fachowej na potrzeby dochodzeń i działań w zakresie egzekwowania prawa będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Sprzyja ona również współpracy i solidarności poprzez wzmacnianie i uzupełnianie mocnych stron poszczególnych organów ochrony danych oraz odpowiadanie na ich potrzeby operacyjne. Do tej pory uruchomiono łącznie 13 projektów, a niektóre z nich dotyczą kwestii związanych ze sztuczną inteligencją.

W czerwcu 2023 r. EROD zorganizowała obóz poświęcony kontroli stron internetowych i zaprosiła na niego kilku ekspertów organów ochrony danych. Wydarzenie to było doskonałą okazją do wykorzystania i omówienia nowego narzędzia EROD służącego do kontroli stron internetowych, opracowanego w ramach Grupy ekspertów wspierających EROD, które jest obecnie opublikowane jako oprogramowanie z otwartym kodem źródłowym na code.europa.eu.

Po raz drugi EROD zleciła opracowanie tematycznego zbioru przypadków dotyczącego bezpieczeństwa przetwarzania i zgłoszeń naruszeń ochrony danych jako część inicjatywy w ramach Grupy ekspertów wspierających EROD. Zbiory przypadków to przeglądy decyzji dotyczących określonego tematu, przyjętych w ramach procedury kompleksowej współpracy. Celem tych zbiorów jest zapewnienie organom ochrony danych i ogółowi społeczeństwa, w tym specjalistom ds. prywatności, wglądu w decyzje przyjmowane przez organy ochrony danych w następstwie procedur współpracy transgranicznej.

4.2. WSPÓŁPRACA I SPÓJNOŚĆ

Sprawa z komponentem transgranicznym rejestruje się w centralnej bazie danych za pośrednictwem systemu IMI. W 2023 r. uruchomiono łącznie 1023 procedury kompleksowej współpracy (art. 60 RODO), w wyniku których przyjęto 442 ostateczne decyzje.

4.3. SPRAWY KRAJOWE ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM UPRAWNIEN NAPRAWCZYCH

Organy ochrony danych dysponują różnymi środkami dochodzeniowymi, doradczymi i naprawczymi, aby zapewnić prawidłowe i spójne stosowanie przepisów o ochronie danych przez podmioty w ich krajach. Te działania naprawcze obejmują nakładanie ograniczeń w przetwarzaniu, zakazów lub kar pieniężnych.

W 2023 r. organy ochrony danych wspólnie nałożyły kary pieniężne w wysokości ponad 1,9 mld EUR. Szczegółowy podział kar pieniężnych nałożonych w 2023 r. oraz niewyczerpujący wykaz krajowych działań w zakresie egzekwowania prawa znajdują się w rozdziale 5.

DANE KONTAKTOWE

Adres pocztowy

Rue Wiertz 60, B-1047 Bruxelles/Brussel

Adres biura

Rue Montoyer 30, B-1000 Bruxelles/Brussel